

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100440

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипник Ольга Василівна

2. Skrypnyk Olha V

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2021

Спеціальність за освітою: менеджмент організацій

Місце роботи здобувача: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітрофлотський, буд. 31, м. Київ, 03037, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.056.030

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітрофлотський, буд. 31, м. Київ, 03037, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітрофлотський, буд. 31, м. Київ, 03037, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.05, 06.81.45

Тема дисертації:

1. Формування маркетингової цінової політики підприємств будіндустрії в умовах економічної циклічності
2. Formation of marketing pricing policy of construction industry enterprises in conditions of economic cyclicity

Реферат:

1. Робота присвячена розробці теоретичних та практичних аспектів вдосконалення маркетингової цінової політики підприємств будіндустрії як ключового елементу системи комплексного регулювання ціноутворення на будівельні матеріали і виробу, що відносяться до соціально значущих виробничих товарів. Встановлено, що в сучасних умовах регулювання ціноутворення – це комплексний вплив на економічні процеси державою, галузевими об'єднаннями виробників, а також підприємствами-виробниками з метою отримання економічного та соціального ефекту. Обґрунтована доцільність віднесення до категорії «соціально значущих виробничих товарів» прогресивних будівельних матеріалів та виробів, які займають

значну частку у собівартості будівництва. На прикладі ринку газобетону України доведено, що процеси ціноутворення на будівельні матеріали та виробни вітчизняного виробництва потребують цілеспрямованого комплексного регулювання на мікроекономічному, галузевому та макроекономічному рівнях. Таке регулювання повинно сприяти підвищенню доступності і конкурентоспроможності продукції даних виробників на внутрішньому ринку. З цією метою охарактеризовано взаємозв'язок основних показників кон'юнктури регіональних ринків газобетону з урахуванням особливостей ціноутворення на олігополістичних ринках. Оцінено рівень пропозиції газобетону на регіональних ринках України на основі даних про територіальне розташування виробників газобетону в Україні та напрями дистрибуції ними своєї продукції, а також обсяги та територіальний розподіл імпорту. Визначено рівень попиту на газобетон у кожному регіоні України на основі регіональних даних щодо обсягів будівництва, цін на нерухомість та цін на газобетон. Виявлено залежність цін на газобетон від рівнів попиту і пропозиції в різних регіонах України. На основі зіставлення відносних рівнів попиту та пропозиції газобетону у регіонах України визначено збалансованість відповідних регіональних ринків. Сформовано регіональні кластери вітчизняного ринку газобетону за показниками рівня цін та збалансованості відповідного сегменту. Визначені доцільність та можливі напрями регулювання цін на газобетон для кожного з таких ідентифікованих кластерів. Встановлено, що загальнодержавний ринок газобетону складається із сукупності його регіональних ринків. Визначено, що середня ціна газобетону в Україні має стійку висхідну тенденцію та виробники газобетону намагаються враховувати економічну циклічність у власній маркетинговій ціновій політиці, знижуючи на негативних фазах економічного циклу якщо не ціну газобетонних виробів, то хоча б їх рентабельність. Визначені основні фактори зміни ціни на ринку газобетону України. Встановлено, що ключовим фактором формування кон'юнктури регіональних ринків є розташування виробничих потужностей в Україні та країнах, з яких здійснюється імпорт газобетону. Визначено часові межі фаз економічних циклів Кітччина в економіці України за період 2010–2020 рр. та виявлено закономірності зміни темпів зростання цін на газобетон на різних фазах економічного циклу протягом зазначеного періоду. Охарактеризовано залежність факторів ціноутворення на будівельні матеріали та виробни від фаз економічного циклу. У межах комплексного механізму регулювання ціноутворення запропоновано здійснювати непряме державне регулювання цін на газобетон на негативних фазах економічного циклу з метою запобігання підвищення відпускних цін на газобетон. Для підвищення ефективності маркетингової цінової політики вітчизняним виробникам газобетону запропоновано здійснити низку заходів, зокрема: встановити регіональні ціни на свою продукцію, відкрити в регіонах України власні склади, контролювати цінову політику дистриб'юторів, відмовитись від єдиної ціни за 1 м³ газобетону незалежно від його щільності тощо. Визначено, що одним із напрямів вдосконалення маркетингової цінової політики виробників автоклавного газобетону має бути прогнозування зміни цін на газобетон та ключові сировинні товари для його виробництва, зокрема на основі запропонованої автором математичної моделі, а також з урахуванням макроекономічних та галузевих факторів. Для зниження негативного впливу економічної циклічності визначено стратегічні орієнтири економічної поведінки підприємств будіндустрії при зміні фаз економічного циклу та запропоновано запровадити систему попереднього продажу газобетону з фіксацією ціни та оформленням відповідних угод ф'ючерсними або опціонними контрактами. Із метою усунення регіональних цінових диспропорцій на ринку газобетону України обґрунтовано доцільність будівництва нового заводу із виробництва газобетону в Україні та визначені пріоритетні регіони для його розташування, а також його орієнтовна виробнича потужність.

2. The work is devoted to the development of theoretical and practical aspects of improving the marketing pricing policy of the construction industry as a key element of the system of integrated regulation of pricing for construction materials and products. It is established that regulation of pricing in modern conditions is a complex influence on economic processes by the state, branch associations of manufacturers (meso level), and enterprises-manufacturers for achieving of economical and social effect. The expediency of classifying construction materials and products, which occupy a significant share in the cost of construction, as "socially significant production goods» is proved. On the example of the aerated concrete market in Ukraine it is proved that the pricing processes for construction materials and products of domestic production require targeted comprehensive regulation at the

microeconomic, sectoral and macroeconomic levels. Such regulation should help increase the availability and competitiveness of products from these manufacturers in the domestic market. For this reason, the author analysed the relationship between the main indicators of the regional markets of aerated concrete, taking into account the peculiarities of pricing in oligopolistic markets. The level of aerated concrete supply in the regional markets of Ukraine is estimated based on data on the location of aerated concrete producers in Ukraine and the directions of the product distribution, as well as the volume and territorial distribution of imports. The level of demand for aerated concrete in each region of Ukraine is established on the basis of regional data on construction volumes, real estate prices and aerated concrete. It is proved that aerated concrete prices depend on the levels of supply and demand in different regions of Ukraine. Based on the comparison of relative levels of demand and supply of aerated concrete in the regions of Ukraine, the balance of the respective markets is determined. The study identified regional clusters of the domestic market of aerated concrete in terms of prices and balance of the relevant segment. The author determined expediency and possible directions of regulation of aerated concrete prices for each of these identified clusters. It is established that the national market of aerated concrete consisted of some regional markets. It is determined that the average price of aerated concrete in Ukraine has a steady upward trend and aerated concrete manufacturers are trying to take into account economic cyclicity in their pricing policy, reducing if not the price of aerated concrete products, then at least their profitability in the negative phases of the economic cycle. The main factors of price formation on the market of aerated concrete of Ukraine are determined. It was revealed that the key factor in shaping the situation in regional markets is the location of production facilities in Ukraine and the countries of export. The time limits of the phases of domestic economic cycles in the period 2010–2020 are determined and the patterns of changes in the growth rate of aerated concrete prices at different phases of the economic cycle during this period are revealed. The study demonstrates the dependence of pricing factors on construction materials and products on the phases of the economic cycle and identifies the strategic economic behaviour of the building industry enterprises during the changes of phases of the economic cycle. To increase the effectiveness of marketing pricing policy, domestic aerated concrete producers are proposed to setting regional prices, controlling the pricing policy of distributors, abandoning the single price per one m³ of products regardless of density. It is also determined that one of the ways to improve the marketing pricing policy of autoclaved aerated concrete producers should be the forecast of changes in prices for aerated concrete and key raw materials for its production. In particular, the author developed a mathematical model for forecasting prices for aerated concrete taking into account macroeconomic and sectoral factors. To reduce the impact of economic cyclicity on aerated concrete enterprises, it is proposed to introduce a system of pre-sale of aerated concrete with price fixing and execution of relevant agreements with futures or option contracts. Within the framework of the complex mechanism of regulation of pricing for aerated concrete, it is also proposed to carry out indirect state regulation of prices for aerated concrete in the negative phases of the economic cycle in order to prevent an increase in selling prices for aerated concrete. In order to eliminate regional price disparities in the aerated concrete market of Ukraine, the feasibility of building a new plant for the production of aerated concrete in Ukraine is substantiated and priority regions for its location are identified, as well as its estimated production capacity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Молодід Олена Олексіївна
2. Molodid Olena Oleksiyivna

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федун Ігор Леонідович
2. Fedun Ihor Leonidovych

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загорецька Олена Ярославівна
2. Zagoretsca Olena Yaroslavivna

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Беленкова Ольга Юріївна
2. Belenkova Olga Yu.

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рижаківа Галина Михайлівна
2. Ryzhakova Galyna.M

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стеценко Сергій Павлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стеценко Сергій Павлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

